

pligtige til at foretage disse Udvidelser. Forholdet er nemlig det, at naar man holder sig til Skolerne ude paa Landet med 3 eller flere Klasser, ere de stegne ganske betydeligt i Tal ved den ny Skolelov. Tidligere udgjorde de 25 pCt. af samtlige Skoler, nu udgøre de 31 pCt. I saa Henseende er Forholdet forskelligt for Øerne og Jylland. Paa Øerne er Procenten for disse Skolers Vedkommende 38, for Jylland er den 26. Paa Øerne er Svendborg Amt naaet videst i saa Henseende, her udgøre disse Skoler med 3 Klasser eller flere ikke mindre end 55 pCt. af det samlede Skoleantal i Amtet; men i Frederiksborg Amt er Antallet mindst; der udgør det 29 pCt. I Jylland er Forholdet det, at Aalborg Amt har den største Procent for disse Skoler, nemlig 30, medens Hjørring Amt har den mindste Procent, nemlig 19. Den Gang vi forhandlede Skoleloven, gik vi stadigvæk ud fra, at de ny Embeder, som vilde blive oprettede i Henhold til denne, i væsentlig Grad vilde blive Lærerindeembeder og ikke Lærerembeder. Ogsaa denne Forudsætning har fuldt ud holdt Stik. Efter at Skoleloven er traadt i Kraft, har Stigningen af Lærerantallet i det hele fordelt sig saaledes, at de 77 pCt. falde paa Lærerinderne og de 23 pCt. paa Lærerne, og af Lærerinderne er det igen Forskolelærerinderne, som have taget Broderparten af de Embeder, som ere blevne oprettede. I Aaret 1900 var der 208 Forskolelærerinder, men i 1901, det vil altsaa sige, efter at Skoleloven var traadt i Kraft, var der 415; Antallet er altsaa forhøjet med 207. Disse korte Bemærkninger har jeg fundet Anledning til at gøre, i øvrigt henviser jeg til, hvad der staar i Bemærkningerne til det foreliggende Forslag; der er adskillige andre Ting her, som det ogsaa kan være af Interesse at faa med. I Købstæderne har Forholdet selvfølgelig været et noget andet. Klasse- delingen har jo her været langt fyldigere og langt mere gennemført tidligere end paa Landet. Det er jo da en naturlig Følge deraf, at Forandringen ikke har været saa stor her. Ikke desto mindre er Forholdet i Købstæderne det, at Tallet af Klasserne ved de forskellige Skoler ogsaa der er steget en Del. Befolkningen har i det hele taget modtaget Skoleloven med Velvillie; det fremgaar blandt andet af de Lønsatser, som ere fastsatte saavel for Landet som for Byerne. Særlig Velvillie have Købstæderne udvist med Hensyn til Gennemførelsen af Skoleloven, thi af 79

Købstæder have de 47 valgt den højeste Lønskala, den mellemste Lønskala have 19 valgt, og kun 13 have valgt den laveste Skala. Den Gang vi forhandlede Sagen i Rigsdagen, gik vi ud fra, at $\frac{1}{3}$ af Købstæderne vilde vælge eller rettere sagt vilde faa som Norm for deres Lønninger den højeste Lønskala, $\frac{1}{3}$ den mellemste og $\frac{1}{3}$ den laveste. Forholdet er jo altsaa blevet ganske anderledes, nemlig at over Halvdelen har valgt, i alt Fald for en stor Del frivilligt, den højeste Lønskala; det er, som sagt, et Vidnesbyrd om, at Befolkningen har modtaget denne Lov med stor Velvillie. Hovedprincippet er altsaa at søge i § 7. Men dernæst skal jeg dog ogsaa nævne § 10 i Skoleloven; her er det, at Undervisningsfagene er fastsatte, og som enhver, der gennemlæser Stykke a. og Stykke b. i § 10, vil erfare, ere Undervisningsfagene i Skolen blevne udvidede for Folkeskolen paa Landet, bl. a. med Historie og Geografi. Ganske vist har man der ogsaa tidligere haft Undervisning i Historie og Geografi, men det var ikke pligtige Fag. Dette ere de nu blevne ved Skoleloven, og det samme er Tilfældet med Hensyn til disse Fag ogsaa for Købstadskolernes Vedkommende. Gaa vi dernæst til § 11 i Skoleloven, da er det ogsaa en af de Paragraffer, hvor det tydeligt kommer frem, hvad der er Formaalet med hele Loven; der er Undervisningstiden nemlig fastsat. Altsaa en Udvidelse af de pligtige Skolefag; en Forøgelse af Undervisningstiden i Forbindelse med en fyldigere Klassedeling, det er de 3 Ting, der danne det centrale i den ny Skolelov. For øvrigt skal jeg gøre den Bemærkning, at det Afsnit af Skoleloven, som angaar Lønningerne til Lærerne, kan i Virkeligheden drages ind under det selv samme Synspunkt. Der er dem, der have sagt om Skoleloven, at den nærmest er en Lønningsslov, nærmest var beregnet paa, at Lærerne skulde have højere Lønninger, og at der var gjort forholdsvis lidt i denne Lov for Forbedringen af Undervisningen. Der er nogle, der have ment og sagt det. Denne Opfattelse er i Virkeligheden ikke ganske rigtig. Naar Rigsdagen her i Skoleloven har fastsat højere Lønninger for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen, end de havde i Forvejen, saa har man ikke bare gjort det for at komme disse Mennesker i Møde, for at give dem rigeligere og bedre økonomiske Kaar, men man har jo ment — og for mit Vedkommende har det været en overordentlig vigtig Ting — at